

14.9.2009

B7-0039/2009

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu,
ievērojot Reglamenta 110. panta 2. punktu,
par meža ugunsgrēkiem 2009. gada vasarā

Marietta Giannakou, Theodoros Skylakakis, Ioannis Kasoulides, Michel Barnier, Mario Mauro, Andrey Kovatchev, Paulo Rangel, Theodor Dumitru Stolojan, Marian-Jean Marinescu, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Danuta Maria Hübner, Richard Seeber, Lambert van Nistelrooij, Jean-Pierre Audy, Elena Băsescu, Sophie Briard Auconie, Alain Cadec, David Casa, Michel Dantin, Rachida Dati, Anne Delvaux, Christine De Veyrac, Rosa Estarás Ferragut, José Manuel Fernandes, Santiago Fisas Ayxela, Gaston Franco, Marielle Gallo, Elisabetta Gardini, Jean-Paul Gauzès, Françoise Grossetête, Pascale Gruny, Philippe Juvin, Lena Barbara Kolarska-Bobińska, Georgios Koumoutsakos, Veronica Lope Fontagné, Petru Constantin Luhan, Véronique Mathieu, Gabriel Mato Adrover, Iosif Matula, Elisabeth Morin-Chartier, Radvilė Morkūnaitė, Jan Olbrycht, Georgios Papanikolaou, Georgios Papastamkos, Markus Pieper, Maurice Ponga, Konstantinos Poupakis, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marco Scurria, Csaba Sógor, Catherine Soullie, László Surján, Nuno

*Teixeira, Róža Thun und Hohenstein, Ioannis Tsoukalas, Traian
Ungureanu, Dominique Vlasto, Maria do Céu Patrão Neves*
PPE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par meža ugunsgrēkiem 2009. gada vasarā

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā EK līguma 2., 6. un 174. pantu,
- ņemot vērā tā 2008. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas Savienības reagēšanas spēju stiprināšanu katastrofu gadījumos¹, 2007. gada 4. septembra rezolūciju par dabas katastrofām², 2006. gada 7. septembra rezolūciju par mežu ugunsgrēkiem un plūdiem Eiropā³, 2002. gada 5. septembra rezolūciju par plūdiem Eiropā⁴, 2005. gada 14. aprīļa rezolūciju par sausumu Portugālē⁵, 2005. gada 12. maija rezolūciju par sausumu Spānijā⁶, 2005. gada 8. septembra rezolūciju par dabas katastrofām (ugunsgrēkiem un plūdiem) Eiropā⁷ un 2006. gada 18. maija rezolūciju par dabas katastrofām (ugunsgrēkiem, sausuma periodiem, plūdiem) — lauksaimniecības aspekti⁸, reģionālās attīstības aspekti⁹ un vides aspekti¹⁰,
- ņemot vērā Padomes 2007. gada 8. novembra Lēmumu ar ko izveido Kopienas Civilās aizsardzības mehānismu (pārstrādāta versija)¹¹,
- ņemot vērā Komisijas regulai, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu (COM(2005)0108), un Parlamenta 2006. gada 18. maija nostāju¹²,
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas īpašo ziņojumu Nr. 3/2008 „Eiropas Savienības Solidaritātes fonds — cik ātrs, efektīvs un elastīgs tas patiesībā ir?”,
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada ziņojumu par Eiropas Savienības Solidaritātes fondu un ziņojumu par sešos gados gūto pieredzi piemērojot jauno instrumentu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 23. oktobra Direktīvu 2007/60/EK par plūdu riska novērtējumu un pārvaldību¹³,

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0304.

² OV C 187 E, 24.07.2008., 55. lpp.

³ OV C 305 E, 14.12.2006., 240. lpp.

⁴ OV C 272 E, 13.11.2003., 471. lpp.

⁵ OV C 33 E, 9.2.2006., 599. lpp.

⁶ OV C 92 E, 20.4.2006., 414. lpp.

⁷ OV C 193 E, 17.8.2006., 322. lpp.

⁸ OV C 297 E, 7.12.2006., 363. lpp.

⁹ OV C 297 E, 7.12.2006., 369. lpp.

¹⁰ OV C 297 E, 7.12.2006., 375. lpp.

¹¹ OV L 314, 1.12.2007., 9. lpp.

¹² OV C 297 E, 7.12.2006., 331. lpp.

¹³ OV L 288, 6.11.2007., 27. lpp.

- ņemot vērā Padomes 2007. gada 5. marta lēmumu, ar ko izveido civilās aizsardzības finanšu instrumentu (2007/162/EK, *Euratom*)¹,
 - ņemot vērā Tieslietu un iekšlietu padomes 2007. gada 12. un 13. jūnija sanāksmes secinājumus par Uzraudzības un informācijas centra (*MIC*) koordinēšanas spēju paaugstināšanu Kopienas civilās aizsardzības mehānisma ietvaros,
 - ņemot vērā *Michel Barnier* 2006. gada 9. maija ziņojums „Par Eiropas civilās aizsardzības spēkiem: Eiropas palīdzība”,
 - ņemot vērā Briseles Eiropadomes 2006. gada 15. un 16. jūnija prezidentvalsts secinājumu 12. punktu attiecībā uz Eiropas Savienības reaģēšanas spēju uz ārkārtas situācijām, krīzēm un katastrofām,
 - ņemot vērā Komisijas 2009. gada 4. marta paziņojumu “Kopienas pieeja dabas un cilvēka izraisīto katastrofu novēršanai” (COM(2009) 82 galīgā redakcija),
 - ņemot vērā Eiropas un Vidusjūras reģiona valstu parlamentārās asamblejas sanāksmē vienprātīgi pieņemto rezolūciju par civilo aizsardzību un dabas un ekoloģisko katastrofu novēršanu Eiropas un Vidusjūras reģionā,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu;
- A. tā kā jau atkal 2009. gada vasarā Eiropas dienvidu daļā plosījās mežu ugunsgrēki, izraisot cilvēku ciešanas, prasot vismaz vienpadsmit dzīvības un nodarot milzīgu materiālo, kā arī vides kaitējumu;
- B. tā kā pēdējos gadus ilgstošs sausums un augsta gaisa temperatūra, izraisot meža ugunsgrēku izplatību izraisīja mežu ugunsgrēku izplatīšanos Eiropā, pastiprinot pārtuksnešošanas daudzos reģionos, skarot lauksaimniecību, lopkopību un mežu resursus;
- C. tā kā sausums un pastāvīgie ugunsgrēki paātrina pārtuksnešošanās procesu plašās teritorijās Dienvideiropā, pēdējā desmitgadē ik gadu tiek zaudēti vairāk nekā 400 000 hektāru Eiropas mežu, tādējādi nopietni kaitējot attiecīgo iedzīvotāju dzīves kvalitātei;
- D. tā kā nākamajās desmitgadēs, neraugoties uz mūsu globālajiem klimata pārmaiņu mazināšanas centieniem, pasaules temperatūra neizbēgami pieaugs, īpašu kaitējumu nodarot Dienvideiropai, kuru uzskata par ārkārtīgi jutīgu reģionu attiecībā uz klimata pārmaiņām, un 2007. gadā šo reģionu jau postīja nepieredzēta mēroga mežu ugunsgrēki, kuri bija tieši saistīti ar ekstremāla karstuma viļņiem minētajā gadā;
- E. tā kā dabas un cilvēka izraisīto katastrofu biežums, smagums, sarežģītība un ietekme visā Eiropā strauji pieauga pēdējos gados, rezultātā zaudējot cilvēku dzīvības un īpašumu, kā arī tās katastrofāli īstermiņā un ilgtermiņā ietekmē skarto reģionu tautsaimniecību, tostarp noplicina arī dabas un kultūras mantojumu, iznīcina tautsaimniecības un sociālo infrastruktūru un kaitē videi (meža ugunsgrēkos tiek zaudēta dabīgā dzīvotne un bioloģiskā daudzveidība, pasliktinās mikroklimats un palielinās siltumnīcefekta gāzu

¹ OJ L 71, 10.03.2007., 9. lpp.

emisijas);

- F. ņemot vērā dabas katastrofu nodarītā kaitējuma ekonomiskās un sociālās sekas reģionu tautsaimniecībai, gan tūrisma nozarei, gan produktīvai darbībai plašā nozīmē;
 - G. tā kā novēršana ir ļoti svarīga, lai pasargātu no dabas, tehnoloģiskām un vides katastrofām;
 - H. tā kā mežu ugunsgrēkus pastiprina arī: tas, ka lauku teritorijās arvien vairāk tiek pamestas novārtā tradicionālās darbības, neatbilstīga mežu uzturēšana, tas, ka lielas mežu teritorijas sastāv no vienas vienīgas sugas kokiem, tas, ka tiek stādīti nepiemērotu pasugu koki, kā arī atbilstīgas novēršanas politikas neesamība un nepietiekami bargi sodi par meža ugunsgrēku tīšu izraisīšanu;
 - I. tā kā Kopienas civilās aizsardzības mehānisms dažu pēdējo gadu laikā tika atkārtoti iedarbināts;
 - J. tā kā dabas katastrofām, piemēram, aizvien biežākiem mežu ugunsgrēkiem Dienvideiropā varētu būt arī pārrobežu dimensija, ņemot vērā to, cik ātri tie izplatās ārpus iesākuma perēkļa un to spēju negaidīti mainīt virzienu, tādējādi izraisot nepieciešamību pēc elastīgas, ātras un saskaņotas darbības un reakcijas; vienlaikus ņemot vērā lielo kaitējumu, ko tie var nodarīt īpašumam, cilvēku dzīvei, tautsaimnieciskai darbībai un reģionu videi;
 - K. tā kā Eiropas Parlaments kopš tā nostājas pieņemšanas jau 2006. gada maijā vairākkārtīgi mudinājis Padomes prezidentvalstis panākt lēmumu par jaunu Regulu par Solidaritātes fondu;
 - L. tā kā kopš tā nodibināšanas 2002. gadā Solidaritātes fonds sniedz finansiālu atbalstu par vairāk nekā 1,5 miljardiem eiro;
 - M. tā kā Revīzijas palāta uzsver, ka Solidaritātes fonds „ir sasniedzis savu mērķi – būt solidarīem ar dalībvalstīm katastrofu gadījumos”, tomēr galvenā problēma joprojām ir fonda kā krīzes vadības instrumenta lēnā iedarbināšana;
 - N. tā kā Komisija atzīst nepieciešamību uzlabot to kritēriju, kuri nosaka Solidaritātes fonda iesaistīšanu, pārredzamību un vienkāršību;
 - O. tā kā Eiropas Parlaments kopš 1995. gada ir iesniedzis secīgas rezolūcijas, mudinot izstrādāt vairākas Eiropas Savienības iniciatīvas mežu ugunsgrēku apkarošanai Dienvideiropā, kuras vai nu netika pieņemtas, vai arī netika pabeigtas un nebija efektīvas;
1. pauž solidaritāti un izsaka visdziļāko līdzjūtību bojāgājušo tuviniekiem un postījumu skarto teritoriju iedzīvotājiem un apliecina cieņu ugunsdzēsējiem — kā profesionālajiem, tā brīvprātīgajiem, kuri nenogurstoši cīnījās, lai nodzēstu ugunsgrēkus, izglābtu cilvēkus un ierobežotu šīs vasaras dabas katastrofu radītos postījumus;
 2. uzskata, ka Komisijai jāiesniedz priekšlikums Eiropas Stratēģijai cīņā pret dabas katastrofām, kurā būtu obligāti paredzēta riska novēršana un pievienoti protokoli par standartizētu rīcību visā Eiropas Savienībā attiecībā uz katru katastrofas veidu; un uzskata,

ka šajā stratēģijā īpaša uzmanība jāvelta salām un attālākajiem reģioniem, kuros ir zems iedzīvotāju blīvums;

3. aicina Komisiju mobilizēt pašreizējo ES Solidaritātes fondu viselastīgākā veidā un bez jebkādas kavēšanās, lai palīdzētu vasaras dabas katastrofās cietušajiem;
4. mudina Komisiju atbalstīt smagi cietušo reģionu rehabilitāciju, lai atjaunotu skarto reģionu ražošanas potenciālu, censtos atsākt darba vietu izveidi un veiktu atbilstošus pasākumus, lai kompensētu sociālās izmaksas, kas saistītas ar darba vai citu ienākumu avotu zaudēšanu;
5. uzskata, ka nesēnā pieredze pārlicinoši rāda, ka ir vēl vairāk jāuzlabo Kopienas civilās aizsardzības gatavība un tās reaģēšanas spēja mežu ugunsgrēku un citu postošo ugunsgrēku gadījumos Dienvidēiropā, un šim nolūkam neatlaidīgi aicina Komisiju uzņemties iniciatīvu, lai nodrošinātu, ka Eiropas solidaritāte ar lielajās katastrofās cietušajām valstīm ir nepārprotami sajūtama;
6. atzīst Uzraudzības un informācijas centra (*MIC*) ieguldījumu, atbalstot un veicinot civilās aizsardzības palīdzības mobilizēšanu un koordinēšanu ārkārtas situācijās;
7. uzsver dalībvalstu individuālo atbildību par civilo aizsardzību un ārkārtas situāciju pārvaldības pasākumiem, aicina stingrāk sodīt dedzinātājus un ieviest efektīvākas metodes mežu ugunsgrēku savlaicīgai noteikšanai, pieprasa uzlabot apmaiņu ar zinātību starp dalībvalstīm mežu ugunsgrēku slāpēšanas jomā, mudina Komisiju uzlabot pieredzes apmaiņu starp reģioniem un dalībvalstīm;
8. atzinīgi vērtē Eiropas Savienības, dalībvalstu un citu valstu solidaritāti, palīdzot skartajiem reģioniem ārkārtas situācijās mežu ugunsgrēkos, nodrošinot ar lidmašīnām, ugunsdzēsšanas aprīkojumu un speciālu informāciju, kā arī būtiski palīdzot attiecīgajām iestādēm un glābējiem; uzskata, ka šo katastrofu ietekme bieži vien pārsniedz reģionālos un valstu līmeņus un iespējas un aicina Eiropu efektīvi iesaistīties steidzamā kārtā;
9. atzinīgi vērtē šovasar izveidotās Eiropas ugunsdzēsēju lidmašīnu taktiskās rezerves (EUFFTR) ieguldījumu, palīdzot dalībvalstīm lielāko ugunsgrēku slāpēšanā; atzīmē, ka šis izmēģinājuma projekts tika izveidots ar Eiropas Parlamenta atbalstu, lai pastiprinātu dalībvalstu sadarbību cīņā ar mežu ugunsgrēkiem un tas izrādījās lielisks piemērs Eiropas līmeņa iespējām nodrošināt nekavējošu palīdzību ārkārtas situācijās; uzsver šajā sakarā nepieciešamību turpināt šā izmēģinājuma projekta attīstību un stiprināšanu, jo joprojām ir situācijas, kas izraisa lielus postījumus, jo dalībvalstu iespējas kopā ar EUFFTR izrādās nepietiekamas;
10. uzsver, ka šis jautājums jārisina steidzami un tāpēc pieprasa izveidot efektīvus Eiropas spēkus, kas spētu nekavējoties iesaistīties ārkārtas situāciju risināšanā, kā tas ierosināts *M. Barnier* ziņojumā;
11. uzskata, ka jauna Eiropas Savienības Solidaritātes fonda regula ir absolūti nepieciešama, lai elastīgāk un efektīvāk risinātu dabas katastrofu izraisītās problēmas; kritizē to, ka Padome ir aizturējusi šo procedūru, nelikumīgi novilcinot pārskatīšanu, lai gan Parlaments jau 2006. gada maijā pirmajā lasījumā pieņēma savu nostāju ar pārlicinošu balsu

vairākumu;

12. uzsver, ka šīs iniciatīvas atjaunošana varētu sniegt labumu fonda praktiskai darbībai, paplašinātu tā darbības jomu, atceltu fonda ārkārtas aktivizēšanu reģionālo katastrofu gadījumā, dotu vairāk reģioniem iespēju saņemt palīdzību, jo tiktu ieviesti zemāki kritēriji fonda mobilizēšanai, un kas ir īpaši svarīgi — paātrinot maksājumus, reaģēšana katastrofu gadījumos būtu ātrāk pieejama;
13. visnotaļ mudina Komisiju un Padomi ar vislielāko atbildības sajūtu un nekavējoties censties panākt kompromisu, lai atjaunotu Solidaritātes fonda regulas pārskatīšanas procesu, izveidojot spēcīgāku un straujāk darboties spējīgu instrumentu, kas spētu reaģēt uz globalizācijas un klimata pārmaiņu izraisītajām problēmām; aicina pašreizējo prezidentvalsti Zviedriju, kā arī ES finanšu, vides, lauksaimniecības un reģionālās attīstības ministrus nekavējoties sākt ātru un stingru rīcību;
14. uzsver nepieciešamību stiprināt preventīvos pasākumus, lai novērstu dabas katastrofas, izstrādājot jaunas kopīgas stratēģijas vadlīnijas, lai nodrošinātu labāku saskaņotību starp dalībvalstīm, kā arī lielāku operativitāti un dažādu Kopienas instrumentu saskaņošanu (Struktūrfondi, Solidaritātes fonds, ELFLA un LIFE+, kā arī ātrās reaģēšanas mehānismi un gatavības mehānismi lielām avārijām), paturot prātā nepieciešamību iesaistīt citus instrumentus, piemēram, valsts atbalstu reģionu mērķiem vai EIB aizdevumus, ar mērķi novērst dabas katastrofu izraisīto kaitējumu;
15. prasa lauku attīstības programmās ieviest reģionālās saskaņošanas mehānismus, lai stiprinātu preventīvo mehānismu efektivitāti;
16. uzsver, ka jāpaātrina procedūra piekļuvei ES fondiem tās lauksaimniecībā izmantojamās zemes atveseļošanai, kuru skāruši plūdi un ugunsgrēki, kā arī jānodrošina lielāks finansiāls atbalsts pretugunsgrēku un pretplūdu aizsardzības sistēmu pilnveidošanai; uzsver mežu ugunsgrēku un plūdu fatālo ietekmi uz dzīvniekiem un ganāmpulku;
17. uzskata, ka ir ļoti būtiski ņemt vērā lauku vides strukturālās problēmas (demogrāfiskā samazināšanās, lauku saimniecību pamešana, un pārmērīga mežu īpašuma sadrumstalotība);
18. uzskata, ka vairāk jāuzlabo jau esošās saiknes starp civilo aizsardzību un politikas virzieniem vides jomā, lai pilnībā izmantotu preventīvos pasākumus, kas paredzēti vides tiesību aktos un nodrošinātu koordinētu ES pieeju katastrofu novēršanas un mazināšanas jomā; tomēr uzsver, ka ES vadlīnijas nekādā ziņā neaizstātu vai nevājinātu valstu kompetenci civilās aizsardzības un katastrofu novēršanas jomā;
19. mudina Komisiju tās ES rīcības programmas priekšlikumā par pielāgošanos klimata pārmaiņām par prioritāti noteikt sausuma un meža ugunsgrēku novēršanu un apkarošanu Dienvideiropā;
20. aicina Komisiju pastiprināt centienus informācijas un izglītības kampaņu jomā attiecībā uz preventīviem pasākumiem par kuriem dalībvalstis ir vienojušās, lai mazinātu dabas katastrofu risku un to sekas, īpaši attiecībā uz augsta riska jomām, izglītojot sabiedrību par to, ka rūpes par vidi un dabas resursu saglabāšana ir nepieciešama;

21. aicina Komisiju visnotaļ apsvērt Kopējās Mežu politikas ieviešanu, lai efektīvāk risinātu klimata pārmaiņu un dabas katastrofu problēmas;
22. aicina Komisija līdz ar lauksaimniecības un vides pasākumiem saistībā ar KLP, ieviest īpašas intervences, lai novērstu un izvairītos no meža ugunsgrēku izplatīšanās;
23. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un ugunsgrēkos cietušo un plūdu skarto reģionu varas iestādēm.